Karikatür

Bayan — Dün, bizim komşu Safinaz hanım söylüyordu... Sen hep piliç yakalıyormuşsun. Ayol insan bir tanesini de eve getirmez mi?.

ANKARA MEKTUBU

DOST BAŞA, DÜŞMAN AYAĞA:

Harp dünyayı cayır cayır yakarken biz, iyi tedbirli, güzel görüşlü bir siyasetin sayesinde hamdolsun ondan uzak dört sene geçirdik.

Bu harpten uzak yaşayış ne büyük gayretlere ve ne didinmelere mal oldu? Bazan bu himmetleri ve dünyanın içinde bulunduğu fevkalâdelikleri unutuyoruz ki, pahalılıktan, her şeyin bulunmayışından ve eski yüzde yüz rahat günleri bulamayışımızdan şikâyet ediyoruz.

Bayım, acaba neyin eksik? Eskisi kadar ziyafet veremiyor, eskisi kadar elbise alamıyorsan kabahat kimde? Şöyle bir komşu milletlere baksana!

Evet, bazı insafsız muhtekirler var. Biraz da bu darlığı onlar yapıyorlar. Fakat bunlarla başa çıkmak da kolay mı ya?.

Geçen gün çarşıda bir arkadaşa rastladım. yanakları kıpkırmızı olmuştu:

— Maşallah, galiba konyak çektin. Eh hava soğuktur, doğrusu hakkın var.

Diyecek oldum, yarı hiddetle:

— Yok yahu, ne münasebet! dedi. Ben üşüyünce çarşıyı şöyle bir kolaçan ederim. Vitrinlerdeki fiyat etiketleri beni ısıtır, hattâ kızdırır. Çünkü onları görüp de insana ateş basmamak kabil mi?

Eh, bu arkadaş bazı hususlarda haklıdır. Hele şu ayağa ait maddelerde ise yerden göğe kadar. Bilmem dikkat ettiniz mi? Çorap ve iskarpinlerdeki fiyat artışı, diğer maddelere nazaran pek yüksektir. Vakaa ilk bakışta, normal zamanlara nazaran ayakkabı ve çorap fiyatlarının beş altı mislini bulduğunu görürsünüz ama, imal maddelerinin eskisine nazaran, pek aşağılık ve yufka olduğuna dikkat edince bu nisbetin akla durgunluk verecek kadar yükseldiğini anlarsınız.

Canmi, bırakın iskarpini, bırakın çorabı. Ya şu paçaya ne buyurulur? Eskiden tanesi ikişer kuruştan yirmisi kırk kuruş eden bir dizi paça bile bugün iki yüze zor alınıyor.

Dedim ya. Ayağa ait şeylerin fiyatı diğer her eşyadan fazla yükseldi. Halk için dostça olmıyan bu hareketlerin elbet ayakta fazla ısrar etmesi beklenirdi. Paçamıza sarılan bu ihtikâra elbet bir gün bir tekme atıp kurtuluruz inşallah.

★

SERMAYESİ KURTARMIYOR YOKSA:

Sulusundan kurusuna kadar her yiyecek, en fenasından en iyisine kadar her giyecek arttı. Vesaiti nakliye ateş pahasını buldu. Fakat bizim yazılarınfiyatı bir türlü artamadı.

Hoş ben bizim patrondan memnunum ve aldığım paradan da müşteki değilim. Ama umumî olarak yazı ve yazıcı ücretlerindeki fark lâşey. Yazıları hiç değilse soğan sarmısak fiyatlarının artış seviyesine, yahut su fiyatına çıkarmak bile bizim için bir kazanç olacaktır.

Diyeceksiniz ki, seninki de dahil olmak üzere öyle sudan yazılar var ki, bunların on bardağı da ancak on para eder. Doğru; fakat Allah için söyleyin, kâğıt, mürekkep ve kalem ucu da mı pahaya çıkmadı?!..

★

ÖYLE YAĞMA YOK:

Mecdi Saymanla konuşuyorduk. Bana:

— Bu sene yılbaşı hediyesi vermiyecek misin?

Diye sordu. Haniya, her sene başında mizah yazıcılarının şuna buna birer gülünç hediye vermeleri âdettir ya..

Ben cevap verdim:

— Bu pahalılıkta ona imkân yok.

— Peki, dedi. Verecek değilsin ya, yalancıktan bir şey söyle.

— Yok, dedim. Vermiyeceğim bir şey için de herkesin ağzını sulandırmıya hakkım yok.

Hediye alıp vermek gibi âdetleri çoktan tarih sayfalarına gömdüm.

★

KÜLÂHI ŞİMDİDEN GİYDİK:

Öyle ya, hediye vermiye imkân yok. Çünkü boyalı kâğıttan ve telden yapılmış sun'î bir Noel ağacının oyuncaksız kazığı bile ateş pahasına. Bunlardan birisinin fiyatını soracak oldum, on lira dediler. Alıp bizim eve getirmek bizim ocağa incir dikmek kabilinden bir şey olurdu. Külâh neyimize yetmez diye mukavvadan bir tanesini alıp çocuğun başına geçirdik, oldu gitti. Esnaftan her gün külâh giyerek geçireceğimiz bir senenin başlangıcında da böyle bir oyuncak en münasibi idi.

Zaparta

No. 418 CİLT: 17 SENE: 8 FİYATI 10 KURUŞTUR 30 BİRİNCİKÂNUN 1943

KARİKATÜR

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ EDEBİ HAFTALIK MİZAH MECMUASI

ABONE ŞARTLARI:
Türkiye için seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruştur. Ecnebi memleketler için seneliği 800, altı aylığı 400, üç aylığı 200 kuruştur

SAHİBİ: SEDAT SİMAVİ
İDAREHANE: İstanbul, Ankara caddesinde Acımusluk sokağı No. 7
Telgraf: İstanbul: KARİKATÜR
Posta kutusu: İstanbul! 103

YILDIRIM HARBİNİN SON YILI:
Avrupa — Hızını alıyor. İnşallah bundan sonra hava açar!.

— Bu ne alayı oğlum?..
— Alay değil valde. Türedi ailesi şahadete gidiyor.
— Tanımıyorum ama, herhalde büyük bir aile olsa gerek!.

YILBAŞI DUALARI

NOEL ile yılbaşı arasındaki hafta, dualar ve dilekler haftasıdır. Gelenin gideni aratmaması için insanları nkimi Tanrıya, kimi biribirine yalvarır.

Bu hafta dünyanın ne tarafına kulak tutsan rica ve niyaz sesi geliyor. Meselâ İspanyayı dinleyin: Biz İbirya yarım adasında bir koyun sürüsü gibi masum ve mazlûm yaşıyan bir milletiz. Bizim de aramıza kurt girdi, harp tanrısına olan kan borcumuzu fazlasile ödedik. Sulh ve sükûn içinde yaralarımızı tedavi etmekten başka niyetimiz yoktur. Yani yorgunuz. (Darısı başkalarının başına).

Onun biraz yukarısındaki Fransaya kulak verin: Lâvalin güzel sesi işitilmiyor, herhalde o da kendisini Paristen Vişiye, yahut Vişiden Parise götürmekte olan trende gözleri dalgın, dudakları kapalı fakat dişleri meydanda. arpacı kumrusu gibi düşünüyor ve içinden kim bilir ne dualar okuyor. Buna mukabil, ilerde bir gün başında nurdan bir hale ile Aizzei Nassara yahut hıristiyan evliyaları arasına geçeceğine şüphe olmıyan Mareşal Peten, sürüsünü dağıtmış bir ülvî çoban halinde dua ediyor: «Evlâtlarım artık bana itaat etmiyor ve birbirini sevmiyorlar. Ah, ne olurdu ötede beride isyanlar çıkaracaklarına, biribirlerile boğazlaşmıya kalkacaklarına benim etrafrma toplansalar; Almanlara verdiğim söz mucibince onlarla iş birliği yapsak; kardeş kardeş çalışsak. Onlar benim nekadar kahraman olduğumu, vaktile Verdönü nasıl müdafaa ettiğimi de bilirler ama, neden acaba bana emniyet etmiyorlar?»

Daha beri taraflardan, şimal İtalyanın bilinmez bir yerinden başka bir ses; Mussolininin sesi:

«Ey kâinatın en büyük faşisti; ey varlığın ezelî ve ebedî totaliteri. Yeryüzünde senin yüksek nizamını kurmaktan başka bir emeli olmıyan bu âciz kuluna yapacağın bu muydu? Senin icadın olan yıldırımlardan bir batarya yaparak dünyayı senin dünyana benzetmek istedim. Sen o yıldırımları tersine çevirerek beni yaktın. Senin hikmetinden sual olunmıyan cilvelerin bulunduğunu bilirim; hepsine şükretmek lâzım olduğunu da bilirim. Fakat sen de insaf et. Hepsine senden geldi diye şükredeyim. Fakat bir mübarek yılbaşı gecesinde şu kara suratlı Habeşistan şeytanının bana uzaktan gülmesine nasıl tahammül ederim.»

Daha berilere gelelim. Balkanlardan bir ses; Bulgarların sesi:

«Yarabbi! Bizim düuyanın en tok gözlü ve en masum milleti olduğumuzu ancak sen bilirsin. Kimsenin bir çöpünde, bir karış toprağında gözümüz bulunmadığı ancak sana malûmdur. Aç kursağıma Dobrica dan bir parça buğday, Yugoslavyadan bir miktar kuru toprak, Akdenizden bir parça tuzlu su girdi. Yarabbi sen onu da bana çok görüp fitil fitil burnumdan getirme. Her şeye kadirsin. Şu mübarek günler hürmetine insanların kalbinden şu kan dökme hırsını, şu muharebe deliliğini, şu ötekinin berikinin malına, canına, toprağına göz dikme hevesini at. Muharebe birdenbire dursun. Herkes elindekine razı olsun. Memleketimdeki misafirleri de, selâmet ve âfiyetle kendi yurdlarına dönmek lüzumuna ikna et. Fakat bu talebin benim tarafımdan olduğunu kendilerine sezdirme. Herhalde bu ciheti mahrem olarak arzediyorum.»

Daha uzaklarda, çok uzaklarda doktor Göbbelsin duası; fakat bu defa propaganda telsizleri dünyaya değil, yalnız gökyüzüne açılmış olarak:

«Biliyorsun ki, bizim en önemli müttefikimiz sensin. Sen haydi dedin, biz yürüdük. Şimdi görünmez köşene çekilip bizi ortada bırakmak reva mı? Bize silâhla yardım et demiyoruz. Çünkü senin yıldırım, zelzele falan gibi eskimiş âletlerini modern tekniğe uydurarak daha iyi bir hale getirdiğimiz malûm. Sen yalnız bir sulh ihsan et, ötesine karışma. Bir parça aleyhimize de olsa biz hem ağlar, hem bugünden oruca başlıyarak on beş sene sonrası için, bu sefer mutlaka muvaffak olacak bir harp hazırlarız.»

Muhtelif Noel ve yılbaşı dualarının hülâsası bana böyle görünüyor.

KARİKATÜR

Sühulet mi, değil mi?

Salondakiler kulak kesilmişlerdi. Lâfın yakasını pençesine geçirdikten sonra bir türlü bırakmıyan cenbezeli misafir söylüyor, habire söylüyordu.

Dinliyenlerden biri yanındakinin kulağına iğildi:

— Bravo dedi, ne sühuleti kelâm!

Dinlediklerinden başı dönen dostu yüzünü ekşitti:

— Buna sühuleti kelâm denmez, ishali kelâm denir!

Akıl Hocası

Antalyada S. D.

«Orta boylu, kırmızı yanaklı, baygın bakışlı, çıldırtan yürüyüşlü bir kızı seviyorum. Kız da beni seviyor. Fakat arkadaşlarım kızın benden başka 12 âşıkı daha olduğunu söylüyorlar. Sevmekte devam edeyim mi?»

CEVAP:

Kızdan sonra bir de kendinizi tarif etseydiniz, ona göre devam edip etmemenizi tavsiye ederdik!

★

Söke Bağarasında T. K. İ.

«Burada zeytinyağı 150, İstanbulda 250... Buradan yağları oraya nakledebilmek için boru mu döşiyelim?»

CEVAP:

Biz, yanımızdaki Terkos gölünün suyunu taşıyacak boru bulamıyoruz. Bir de zeytinyağı getirmek için Sökeye boru döşemiye kalkışırsak hem sudan oluruz, hem de yağdan. Belediyemizin hatırına böyle keşifler getirmeyin, tatbike başlarsa halimiz yamandır!

★

Geliboluda N. B.

«1. Karımı kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü oymadığını nerede ilân edeyim?

2. Eğlenceli yazılar gönderirsem neşreder misiniz?»

CEVAP:

1. Hiç bir yerde ilân etmeyiniz. Hükmü olup olmadığını kendisi ilk bakışta gösterir.

2. Eğlencesiz yazı göndereceksenız sormalıydınız!

★

İzmirde bayan S. K.

«Edebiyat, hastaları tedavi eder mi?»

CEVAP:

Evet, musiki gibi edebiyat da hastaar üzerinde iyi bir tedavi tesiri bırakır, fakat güzel parçalardan mürekkep olmak şartile. Zira şiirin iyisi hastayı sıhhate kavuşturabilir, amma kötüsü sağlam insanı çileden çıkarır!

★

Salihlide R. D.

«Çok yakışıklı, fakat gayet fakir bir gencim. Beni, biri güzel, parasız, öteki çirkin, paralı, iki kız seviyor. Hangisile evleneyim?»

CEVAP:

Söylemiştik, duymadınız mı? Evvelâ ikincisi ile evlenin, paralarının üstüne oturduktan sonra birincisini alın!

★

Gölcükte H. Y. C.

«Sevdiğim benden uzaklaştı. Acaba tekrar beni sever mi?»

CEVAP:

Kaçan aşkın arkasından kurşun yetişmez.

Harp — Bakınız, devirdiğim çamı ne güzel süsledim!..

Mersinde F. T.

«Aşk nedir? Kaç yaşında başlar? Kaç yaşında biter? Kuşlarda aşk var mıdır?»

CEVAP:

Aşkın ne olduğunu, kaçında başlayıp kaçında bittiğini sormanıza bir şey diyemiyeceğim. Fakat şu kuşları nereden çıkardınız? Niçin kuşlar da tavşanlar değil? Yoksa kuşlarda aşk olup olmadığını öğrendikten sonra kuş beyinlilere akıl hocalığı mı edeceksiniz?

★

Aydında A. F.

«Su tesisatımız fennidir. Fakat her yağmur yağdıkça iki gün su gelmez. Sebebi?»

CEVAP:

İki gün yağmur suyu ile idare etmeniz için olacak. Buna «sudan tasarruf» derler.

★

Semti meçhulda N. C.

«Karikatüre meraklıyım. Çizdiğim karikatürleri göndereyim mi?»

CEVAP:

Çizdiklerinizi kendinizden başkası da beğeniyorsa gönderiniz, yoksa posta masrafı üste gider.

★

Adanada H. T.

«Karikatürle beraber Tombul Teyzeleri de eve doldurduk. Evin çökmesinin önüne geçmek için ne yapmalı?»

CEVAP:

Tombul Teyze, kendi yüzünden gelecek felâkete çare bulmasını bilir: Çatıya omuz verince çatırdıyan ev yine doğrulur.

★

Ankarada Ö. L. E.

«Evimle sevdiğim kızın evi pek uzak. Her zaman görüşebilmek için ne yapmalı?»

CEVAP:

Evlerinizi birleştiriniz diyecektim ama, sonra bu ev buhranında ayrı evler bulamazsınız!

★

Yalvaçta U. C.

«Sevgilim benden daha iyi şiirler yazıyor. Onun şiirlerine daha iyi şiirle mukabele etmek için ne yapayım?»

CEVAP:

Onun şiir kopya ettiği şairlerden daha kıymetli olanların şiirlerini alıp gönderiniz.

Akılhocası

Yılbaşı Niyetleri

[Piyango ikramiyesinden yüzü gülmiyenlerin yüzünü güldürmek için tertip edilmiştir. Son numara okunduktan sonra bu mânilerin bir torbaya konup çekilmesi tavsiye olunur.]

I
Doldu buğday silosu,
İki yüzden kilosu.
Amiral bay Daverin
Kâğıttandır filosu.

II
Vurguncunun ayağı
Hak ediyor dayağı.
Nasıl çıktı elliden
Üç yüze zeytinyağı?

III
Ne ceket var, ne yelek,
Çoğumuz olduk melek.
Gülecek takatım yok,
Uğraşma, Burhan Felek!

IV
Zahire yok kilerde,
Canan gezintilerde.
İstanbul parka döndü,
Şehire döner ilerde.

V
Çocuklar yalvarınca,
Etrafını sarınca,
Gösterip tramvayı
Dedim: «Atsız karınca!»

VI
Sazcının kemanı var,
Yiğitin yamanı var,
Kılıç kınında dursun,
Çıkacak zamanı var.

VII
Sevdiğim nerde kaldı?
Dansta, konserde kaldı!
Beni dikti kapıya,
Kendi içerde kaldı!

VIII
Gözüm bir güzel gördü,
Başıma çorap ördü.
Böylece karşıladım
Bin dokuz yüz kırk dördü.

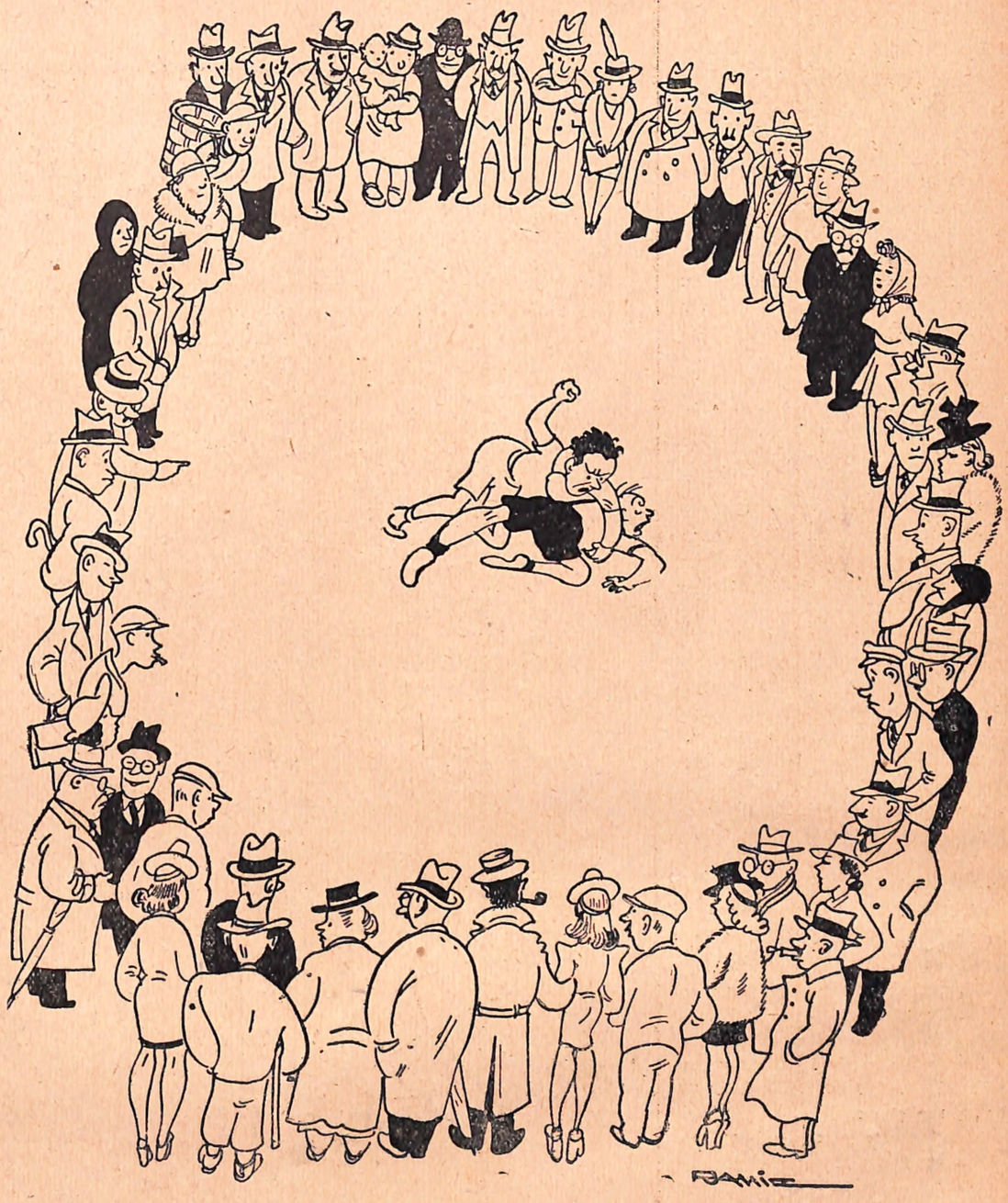

— Neden kavğa ediyorlar?
— Kavğa etmiyorlar. Anneleri babaları makarna almıya gönderecek de şimdiden idman yapıyorlar.

YENİ YILA GİRERKEN

Beş senedenberi harp cihanı viran eder,
Taraflı tarafsız toptan perişan eder.

Kimi eyler ateşin önünde teslimi ruh,
Gıda eksikliğinden kimi terki can eder.

Sonunu almak üzre harp denilen âfetin
Liderler birbirine fikrini beyan eder.

Sovyetler, ordusunu sürer sınır boyuna,
Demokratlar, topları, tankları ihsan eder.

Kimi canından verir, kimi malından zekât,
Bu fedakârlık bizi mesteder, hayran eder.

Faşistler, canlarını takarak dişlerine,
Bir sağa, bir de sola, durmaz, kolaçan eder.

Aklma bilmem amma, kuvvetine söz olmaz:
Kırk milleti bir millet nasıl imtihan eder?

İşittim, Bolivya da harbetmek istiyormuş,
Harbetmeden harbeden ne kâr, ne ziyan eder.

Cenubî Amerika taraflarında oilsa
Monako prensi de belki harp ilân eder!

Çamdeviren, cihanın tamirine imkân yok,
Belki mevlâ yeniden bir cihan ferman eder.

ÇAMDEVİREN

Kısa kesmek için

Eski Aydos tepesine «Orhan tepe» adı verildiğindenberi dil ve gramer üstatları meşgul olacak bir mesele buldular: «Orhan tepe tâbiri doğru mu, yanlış mı?»

Bir mecliste konuşuyorlardı:

— «Orhan tepe» tâbiri yanlıştır, doğrusu «Orhan tepesi» dir.

— Bunu düzeltmek için ne yapmalı?

— «Çamlıca tepesi» nin sonundaki «si» yi almalı, «Orhan tepe» nin arkasına eklemeli!

— O zaman «Çamlıca tepesi» bozulmaz mı?

— Hayır birader, arada o da düzelmiş olur: Çünkü onun da doğrusu «Çamlıca tepe» dir!

Polis — Böyle soyunmuş halde sokağa çıkmak, bu ne terbiyesizlik..
Adam — Terbiyesizlik değil bayım, tedbirsizlik. Bardan geliyoruz!..

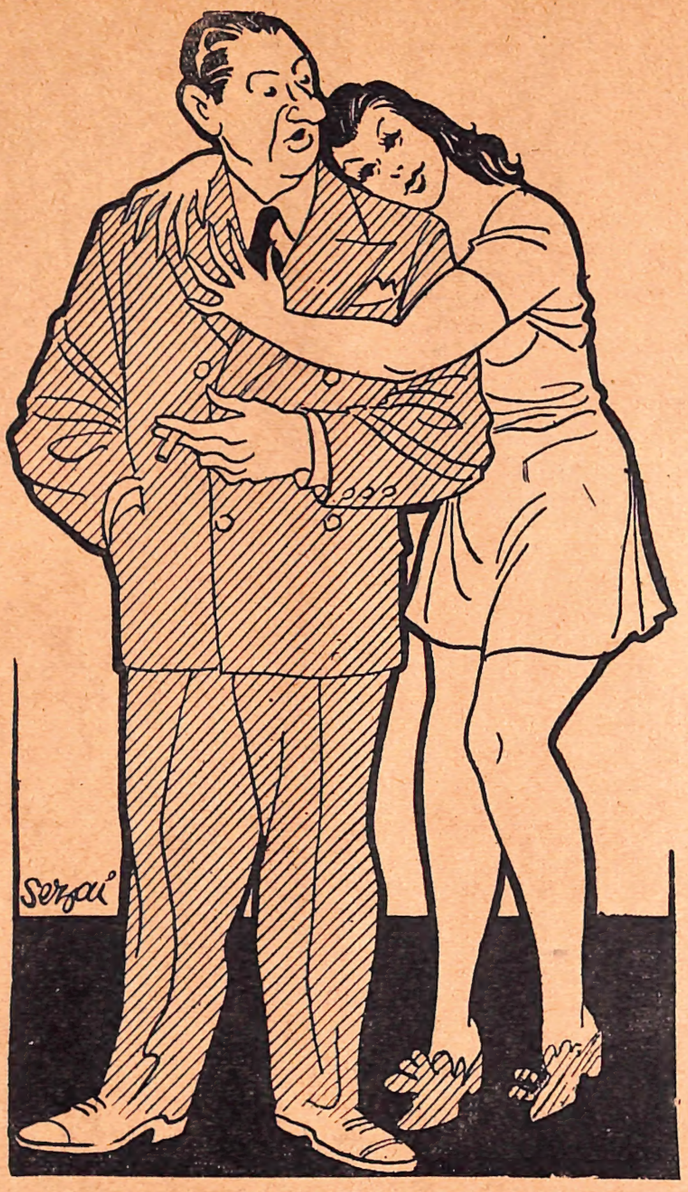

Bayan — Muhakkak bu sene seni daha çok seveceğim..
Bay — Nereden biliyorsun?
Bayan — Bu yılbaşı getireceğin hediyenin geçen senekinden daha iyi olacağını tahmin ediyorum da!..

PENBE MEKTUP

İYİ, kötü, bütün romanların büyük bir merakla kapışıldığı bir sırada tanınmış muharrirler arasına giren Bilâl Toraman, son eserini yazmak için, Göztepe civarında bir köşke taşınmıştı.

Göztepenin sükûn ve sükûtu içinde, ilhamını dağıtmaksızın, son romanını birkaç hafta içinde bitireceğini düşünerek seviniyordu. Mevzuu, notları hazırdı. Kulağına çarpan bir hayli dedikoduları, birkaç ailenin hususî hayatlarını defterine kaydetmişti. Şimdi iş, kiraladığı köşkün tamtakır odalarından birine masasını kurup, sigarasını tellendirerek, esericedit kâğıtlarını doldurmaktan ibaretti.

Büyük muharrir, geniş kırlara bakan aydınlık bir odada, hemen faaliyete koyuldu. İlk günü akşama kadar otuz sayfa karalamıştı. Kendi kendine:

— Kısa günün kârı az olur derler amma, hiç de doğru değilmiş... Bu gidişle haftaya varmadan roman bitecek!

Diye şenlik yapıyor, bir haftalık romanla bir yıllık masrafını çıkaracağını hesaplıyordu. Bu hesabın sonunda:

— Bir yıl böyle çalışırsam, bir ömürlük servet elde etmiş olurum!

Hükmünü veriyordu.

Akşam üstü, havanın açıklığından istifade ederek, ilhamını tazelemek için balkona çıktı. Oturduğu köşkün etrafında, yalnız, küçük bir ev vardı: Kapısı yola açılan, yanları ve arkası bahçe ile çevrilmiş, üç dört odadan mürekkep görünen bir ev.

Bilâl Toraman, şairane bir gözle, manzarayı süzdükten sonra bu eve takıldı, kaldı. Evin beyaz perdeli bir penceresinde, hayal meyal, genç ve güzel bir kadın şekli gördü. Kadın, yabancı birinin kendine baktığını farkedince, pencereden çekildi.

Tanınmış romancı:

— Herhalde bizim okuyuculardan biri olacak... Beni tanıdı, tetkik ediyor! dedi.

Arkasından mırıldandı:

— Kim bilir, bir roman yazmak için geldiğim bu Allahın kırından belki de bir roman mevzuu olarak dönerim.

Sonra içeri girdi, emektar uşağına seslendi:

— Yemeğimi hazırla!

Sahanda yumurta ve konserve dolmasından ibaret yemeğini büyük bir iştah ile yedikten sonra üstüne üçü beşe satılan mandalinalardan altı tane yuvarladı.

Ertesi gün kalemine bir fayrap etti, öğleye kadar kırk sayfanın daha belini büktü. Yorulan kollarını gererek dinlenirken gözleri kendi penceresinden karşıki evin penceresine kaydı. Dün akşamki genç kadın, onun yazı faaliyetini, büyük bir alâka ile gözetliyordu.

— Hiç şüphem kalmadı. Eserlerime âşık olan ince bir kadın!

O akşam, ertesi sabah, ertesi akşam, kırk dokuz defa karşıki pencereye baktı, en az dokuzunda o kadını pencerede gördü.

Artık kararını vermişti. Bu kadınla tanışacaktı. Kendi gibi meşhur bir muharrir, öyle pencereden çocukça işaretler yaparak ilânı aşk edemezdi. Kadının bir hamlede kalbini fethetmek için parlak üslûbu ile bir mektup yazmak lâzımdı. Zaten romanlarına âşık olan bu meçhul kadın, mukavemet edemez, o güzel ayakları ile tıpış tıpış yanına gelirdi.

İtimadın verdiği büyük bir cesaretle kalemi eline aldı, penbe kâğıt üzerine lâcivert mürekkeple ateşten cümleler sıralamıya başladı:

«Meçhul sevgili, ilâhî kadın,

«İşte buraya taşındığım üç günden beri seni görüyor, seviyorum. Fakat sakın ben seni üç günden beri tanıyorum zannetmiyesin. Emin ol ki, ben seni tâ ezel meclisinde görmüş, sevmiş, biriyim. O zaman ruhum sana âşıktı, şimdi vücudum yanıp tutuşuyor. Ne zaman başladığı belli olmıyan bu aşkın ne zaman biteceğini...»

Mektup uzadı, dağıldı, derinleşti, nihayet güç hal ile dört ucu bir araya geldi ve zarfa girdi.

Köşke geldiğinin dördüncü sabahı, yazı masasına oturmadan, şöyle bir gezintiye çıkar gibi yaptı, ve penbe mektubu karşıki evin sokak kapısının eşiğinden içeri fırlattıktan sonra köşke döndü. Büyük bir emniyetle romanını yürütmiye koyuldu.

Yarım saat geçmemişti ki, kapı tıkırdadı, emektar uşağı göründü:

— Sizi genç bir kadın görmek istiyor..

— Buyursun!

Mektubun sonundaki davet tesirini göstermiş demekti, işte kadın ipnotizma edilmiş gibi, mektubu alır almaz geliverdi!

Kapıdan içeri, baş örtülü, akça pakça bir taze girdi. Elinde penbe mektubu tutuyordu. Ezilerek, büzülerek Bilâl Toramana ilerledi:

— Affedersiniz, sizi rahatsız ettim.

— Ne münasebet! bilâkis ihya buyurdunuz.. Lûtfen oturmaz mısınız?

— Hayır, hayır... Siz okumuş adamsınız, pencereden görüyorum, hiç durmadan yazı yazıyorsunuz... Herhalde çok işiniz vardır. Hemen şu mektubu okutturup döneceğim.

— Bu mektubu, bu penbe mektubu mu?

— Evet. Bizim kapının arkasında bulduk. Acaba askerde olan kardeşimden mi geldi diye merak ettim. Akşama kadar kocamı bekliyemedim, okutmak için size getirdim..

Bilâl Toraman doğruldu:

— Kocanız mı? Kocanız kimdir?..

— Eskiden pehlivandı, başa güreşirdi, şimdi bahçıvanlık ediyor. Sabah işe gidiyor, akşama dönüyor..

— Demek eskiden pehlivandı, şimdi bahçıvan öyle mi?

Bilâl Toraman, atlattığı tehlikeye sevinerek, mektubu eline aldı, zarfı okur okumaz:

— Nafile rahatsız oldunuz, dedi, mektup yanlışlıkla size bırakılmış. Kızkardeşimden bana geliyor. Zahmetinize teşekkürler ederim... Ben de çoktanberi haber almadım diye merak ediyordum!

Papağan

Polis — Böyle soyunmuş halde sokağa çıkmak, bu ne terbiyesizlik..
Adam — Terbiyesizlik değil bayım, tedbirsizlik. Bardan geliyoruz!..

Saatler İlerledikçe

YAĞLARI vapura yükledikten sonra İbrahimini selâmetliyen babası:

— Oğlum, dedi, bundan böyle benim vekilim sensin... Görüyorsun ki, artık ihtiyarladım. Eskisi gibi bizim kasaba ile İstanbul arasında mekik dokuyamıyacağım. Ben burada çalışırım, zeytinleri toplatırım, salamurasını kurarım, yağını çıkartırım, burada yapılacak işleri görürüm. Sen de İstanbulla gider, piyasada üç aşağı, beş yukarı satar, parasını getirirsin. Böylelikle sen ticarete alışmış olursun!

— Hiç merak etme baba. Tüccar oğlu doğuştan açıkgöz olur...

— Merak ettiğim yok. Zaten sana alış veriş edeceğin esnafın, orada bulunan hemşerilerin adını, adresini verdim. İstanbulda ne aldanırsın, ne de yabancılık çekersin!

— Peki baba, ümidini boşa çıkarmam.

İbrahim babasından ayrıldı, yağların yüklendiği vapura bindi, İstanbul yolunu tuttu.

İstanbulda babasının dediği olmuştu: Onun tanıttığı esnafları, tavsiye ettiği hemşerileri bir bir dolaştı. O gün zeytinyağı piyasası yüzde on iki buçuk fırladığı için umduğundan fazla bir kârla getirdiği malları devretti. Hemen akşam vapuru ile kasabaya dönecekti. Fakat aklına bir kurnazlık geldi:

— Yağları sattık, bin bereket, paraları cüzdana yerleştirdik... Şimdi buradan kasabaya biraz ufak tefek götürsem oradan da kâr ederim. Bu suretle hem satıştan kazanmış olurum, hem alıştan! dedi.

Fakat günlerden cumartsi, vakit de öğleden sonra olduğu için manifatura alacağı toptancı mağazalar kapalı idi. Onun için pazartesi gününü beklemek icap ediyordu. Sirkecide kendi kasabasının ismini taşıyan bir otele gitti. Heybesini bıraktı, çıkarken otelin kâtibine sordu:

— İstanbulun neresinde eğlenilir?

Kâtip uçarı bir şehir çocuğu idi:

— Akıllı olan her tarafında eğlenir, akılsız olan hiç bir tarafında... Şimdi köprüyü gecer, Beyoğluna çıkarsın. Yalnız başına hangi kadını görürsen hiç sıkılma, ardına takıl, lâkırdı at, iki dakikada ahbap olursun!

İbrahim aklına güvendiği için bu dersten istifade etti. Kasketini düzeltti, boynubağısız gömleğine çeki düzen verdi, hafif bıyıklarını yukarıya doğru burduktan sonra Beyoğlunun yolunu tuttu,..

Etrafına bakıyor, yalnız başına dolaşan bir kadın arıyordu. Fakat caddeler okadar kalabalıktı ki, kadının hangisi tektir, hangisi tekin değildir, ayırmak müşkildi. Akşama kadar yalnız başına dolaşan bir kadın aramaktan usandı. Nihayet ezana yakın, tenha bir köşede, aradığı gibi genç, güzel bir kızla karşılaştı. Sırıtarak:

— Şekerim, benimle gezmek istemez misin? dedi.

Kızcağız, başına bir saksı düşmüş gibi, sersemledi. Kendisine gelince hiddetle:

— Kendi ağzına uygun olanı ara, bul, münasebetsiz!

Diyerek yürüdü, gitti.

İbrahim, başını bir sola, bir sağa sallayarak mırıldandı:

— Şemsiyeyi kafamıza yemediğimize şükür!

Güneş batmıştı. İbrahim hâlâ o tek kadını arıyordu. Nihayet bir köşe başında yine çıtır pıtır bir kızla yüzyüze geldi:

— Şekerim, benimle bir kez konuşmaz mısın?

Bu kız, ötekinden daha nazik çıktı:

— Dilinden anlasam konuşurdum ama.. dedi, ilerledi.

İbrahim yine yalnız kalmıştı. Fakat caddenin kalabalığı da gittikçe eksiliyordu. Ortalık iyiden iyiye kararmıştı. Caddenin tenha bir yerinde, hızla giden süslü bir kadın gördü:

— Şekerim, şu lokantada seninle bir yemek yesek olmaz mı?

— Olur amma başka zaman. Şimdi başkasına söz verdim!

İbrahimin yüzü güldü. Saatler ilerledikçe yalnız dolaşan kadınların başı yumuşuyordu. Bunun için, bir saat sonra böyle bir kadın daha görünce hemen yanına damladı. Fakat kendisinin ağız açmasına vakit kalmadan kadın:

— Beni yemeğe mi davet edeceksin? Peki.. Fakat iki kadeh içmeden iştahım gelmez! dedi.

İbrahimin istediği olmuştu. Beraber lokantaya girdiler. Yediler, içtiler, gece yarısına kadar eğlendiler.

Gece yarısına doğru, yarı sarhoş, yarı şaşkın bir halde, yalnız başına tekrar caddeye düşen İbrahim, kendisini otele götürecek bir araba arıyordu. Birdenbire koluna bir kadının yapıştığını gördü:

— Bu vakitte yalnız dolaşılır mı, çapkın?

İbrahim deminki eğlenceyi kâfi görmüş olacak ki, kolunu çekmek istedi:

— Demin bir arkadaş vardı.. kendinden şimdi ayrıldık..

— Onun gönlünü yaparsın da benimkini kırarsın, değil mi? Bu insanlığa yakışır mı?

Kadın, hem darılmış gibi duruyordu, hem de İbrahimi bırakmıyordu. Çaresiz, tüccar babasının vekili olan İbrahim bu kadına da bir ziyafet vermiye mecbur oldu..

Gece yarısından sonra İbrahim ikinci sevgilisinden ayrılmış, koşa koşa, otomobillerin bulunduğu yere gidiyordu. Bekçi, yolunu kesti:

— Ne koşuyorsun?

— Saat ilerliyor, dedi. Başka bir kadına rastlamaktan korkuyorum. Bu sefer karşıma çıkacak kadın mutlaka benim yakamı, paçamı parçalamadan bırakmaz!

İspinoz

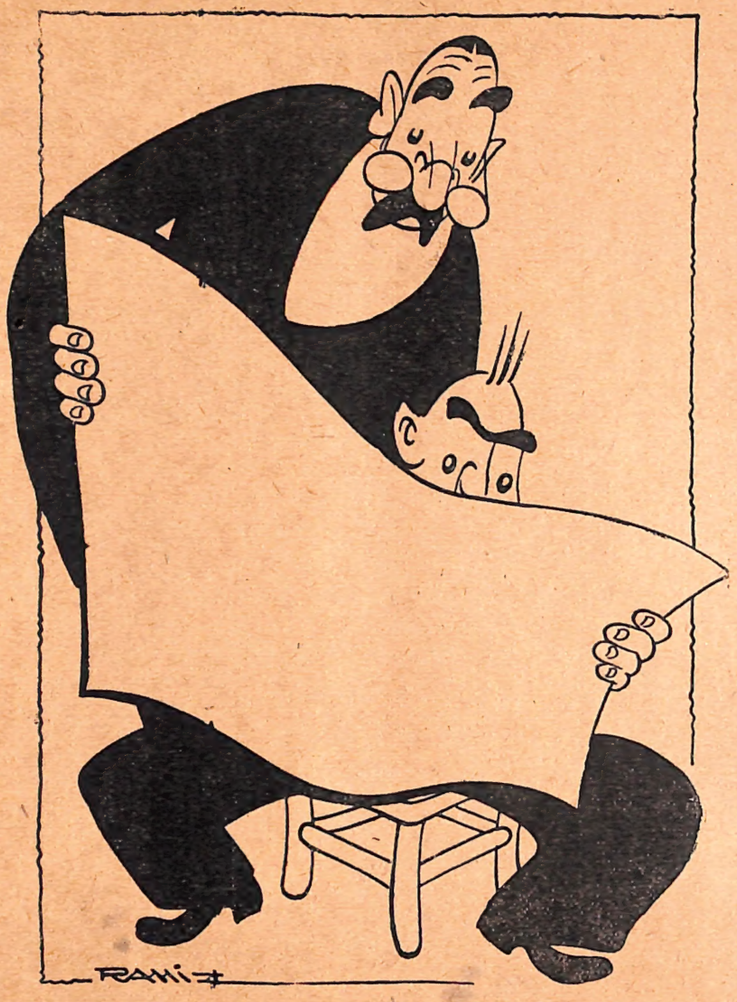

— Avrupa diplomatları, kumandanları ümit içindeler. 1944 senesi kazanç senesi olacak, şimdiye kadar çekilen ıztıraplar nihayet bulacak, refah ve saadet başlıyacakmış...

— Anlaşıldı, onlar da piyango bileti almışlar galiba!..

Kimse DUYMASIN

Yılbaşında

— Yılbaşında ne yapacaksın?

— Sabahlıyacağım.

— Barda mı, kumarda mı?

— Kendi evimde.

— Davetlilerin mi var?

— Hayır... Kendi başıma.

— İnsan kendi başına nasıl sabahlar?

— Nasıl mı sabahlar? Büyük ikramiyeyi bekliyerek... Çıkarsa sevincinden uykusuz, çıkmazsa üzüntüsünden!

Daha evveli var!

— Kocacığım, dua ettim bu yılbaşı pokerde bin lira kazanasın diye..

— Ondan daha evveli var: Yılbaşında poker oynamak için bir yerden yüz lira ödünç almaklığım için dua edecektin!

Can sıkıntısı

Henüz tekaüt olmuştu. Yolda karşılaştım:

— Canın sıkılmıyor mu?

— Hiç!

— Boş zamanlarını ne ile geçiriyorsun?

— Eminönünde boş tramvay beklemekle!

Kenarın Dilberi

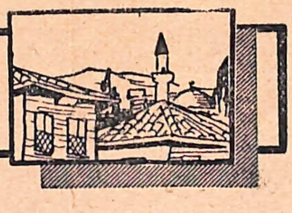

ROMAN: RAGIP SEVKİ

— 8 —

Zeki ve ince görüşlü olan Seniha hanımefendi bu bahsi kapamak için kapı kenarındaki iskemlede, kucağına aldığı tepsi ile beklemekte olan Aytene baktı:

— Hanım çocuğum, zahmet etmeyin. Bırakın elnizdekini de Mahmure hanıma kadar lûtfen çıkın, yardım edin. Nekadar çabuk hazır olursa, beni okadar memnun etmiş olursunuz!

Ayten, hiç bir şey söylemeden ayağa kalktı, tepsiyi oturduğu koltuğa bıraktı, çevik bir hareketle dönüp çıktı.

Fakat sofaya çıkar çıkmaz da: «maymun musibet, aklınca bana büyüklerin lâflarını dinletmiyecek. Pööh, geri kafalı cadaloz!.» diye homurdandı.

Mahmurenin odasına girince hiddetini açığa vurdu:

— Amaan kardeş, ne kaknem görümcen var senin..

Mahmure gelin elbiselerini giymiş, pencerenin kenarına oturmuş, elindeki fotoğrafa bakıyordu. Ayten resmi görünce bir kahkaha attı:

— Ay, Hüsamın fotoğrafına mı bakıyorsun? Vay bebek vay, bir de onu artık sevmiyorum, diyordun!

— Hadi sen de budala... Ne seveceğim! Çekmecede kalmış, elime geçti..

Ayten koşup onun omuzu başından resime baktı:

— Ne güzel çocuktur biliyor musun? Hınzır, Arnavutköyünü unutuyor musun?

— Ne olmuş Arnavutköyünde?

— Hani seninle beraber gitmiştik, Hüsamla Kemal beraberdiler. Sen Hüsamla bir kameriyeye, ben de Kemal ile bir kameriyeye girmiştik!

— Sus sus, karıştırma eski günleri!. .

— Eski günleri ha!.. Öyle ya, haspam artık yeni günlerde yaşıyor. Hüsamın sana o gün ne diller döktüğünü anlata anlata bitirememiştin bana!..

Mahmure resime dalmış bakıyordu. Şahin burunlu, sağlam çeneli, açık alınlı bu delikanlı ile yaşadığı güzel aşk günlerini hasretle hatırlıyordu. Adalar, Bebek, Beykoz, Suadiye... Ah işte bütün buralarda kalmış olan hatıralar şimdi sanki birer rüzgârla kendisine doğru yaklaşıyordu.

— Ayten!

— Ne var?

— Hüsam demek sana o akşam öyle söyledi.

— Evet, anlattım ya..

— Ne olursun, bir daha anlatsana.. artık, görüyorsun, ondan, her şeyden tamamile uzaklaşıyorum.

Mahmure dönmüş, Ayteni kollarından tutmuştu. Gözlerini gözlerinin içine dikmişti. Bu elâ gözlerin içi ıslak, çok ıslaktı. Belki de ağlamak istiyordu.

Ayten kısık bir sesle:

— Fakat Mahmure, dedi. Söylediği şeyler güzel şeyler değil ki... Hep senin aleyhinde..

— Ne olursa olsun. Onun beni nasıl anladığını öğreniyorum ya, bu kâfi değil mi?

— Mânasız şeyler.

— Hayır, hayır, anlat. Kısaca anlat. Kuzum Ayten, beni kırma..

— Peki, peki, anlatayım. O akşam senin mektubunu, sana göndermiş olduğu mektupları ona verdim. Evvelâ senin mektubunu okudu, dönüp bana baktı, güldü: «Mahmurenin bukadar budala olduğunu bilmezdim!» dedi. Hayret ettim: «Neden?» dedim. «Çünkü dedi, sanıyor ki, ben şimdi yanacağım, dizlerimi döveceğim, ah vah edeceğim. Halbuki o benim sadece eğlencemdi. Bir erkeğin eğlencesi de okadar çoktur ki.. Meselâ işte sen,.. Seninle peksâlâ tıpkı Mahmure ile seviştiğimiz gibi sevişebiliriz, dolaşabiliriz! Çünkü siz öyle kızlarsınız ki, muhitinizin kabından taşmışsınız, bu kabın dışında kalmışsınız!»

Ayten birdenbire titizlendi:

— Terbiyesiz, öyle fena konuştu ki, aklım sonradan başıma geldi, yoksa..

Mahmure hazin hazin gülüyordu:

— Sonra, devam et.. Sonra ne yaptı?

— Ne yapacak. Bana senin mektubundaki iki satırı gösterdi. Sen ona çok genç olduğunu, az para kazandığını, bunun için de beraber yaşamanıza imkân olmadığını söylemişsin. «Bu da ayrı bir budalalık, dedi. Ben ona bir defa dahi evlenmekten bahsettim mi?» Mahmure eğer bir evin ciddî kızı olmuş olsaydı, cidden mesut olmıya lâyık bir kız olurdu ve ben onu istemekte tereddüt etmezdim. Fakat bugünkü Mahmure mi? Onu ben evlendikten sonra da yine bugünkü halile göreceğim. Yani herhangi bir erkekle kur yapmaktan, gezip tozmaktan haz duyan bir kız..»

— Fakat Ayten, Hüsam beni seviyordu.

— Hadi sen de, o senin kuruntun!. Görmüyor musun, nasıl konuşuyor? Biz bayağı kızlarız onun gözünde. Evet, bu bir parça da yalan değil. Meselâ, meselâ sen şu oturduğun eve, şu sokaklara, babanın kazancına bakmadan 14 liralık pabuç giymekten sıkılmıyorsun. Ben den sırtıma 30 liralık elbise geçirmekten utanmıyorum. Niçin? Çünkü biz buralara sığmıyoruz, başka yerlere taşmak istiyoruz, başka yerler bakalım bizi benimsiyecek mi?

— Hah hay, sen de Hüsam gibi düşünmiye başlamışsın!.

— Yalan değil, o gündenberi böyle düşünüyorum ve artık iş işten geçti Mahmure. Çünkü senin de, benim de ne mal olduğumuzu biliyorlar.

— Vay hanım vay, eğer senin dediğin gibi kötü adımız olsaydı meselâ beni Feyzi bey gibi bir adam istemezdi.

— Ne o, Feyzi bey ne zamandanberi kıymetlendi? Maşallah daha geçen gün onun için basbayağı adam diyordun.

Bu sırada merdivenlerde bir ayak sesi duyuldu, Sıdıka hanım, boğuk boğuk bağırıyordu:

— Mahmure kızım, evlâdım hazır mısın? Görümcen hanım seni bekliyor. Haydi gidiyoruz çocuğum!

Mahmure acele acele:

— Ne ise, bahsi burada keselim. Yalnız Ayten, bana Hüsamdan haber getirmeyi unutma..

— Seni rahatsız etmiyeyim Mahmure hanım..

— Amaan, bırak bu lâfları canım. Haydi, beraber gideceğiz. Benim yanıma sen oturursun!.

Sıdıka hanım kapıdan ohlıya puflıya girdi:

— Ooof, tıkanacaktım. Ayol başbaşa vermiş orada ne konuşuyorsunuz? Hazır isen neden haber vermiyorsun kızım? Haydi gel bakayım!

— 4 —

Mahmure, arkasında Ayten ve annesi olduğu halde ağır ağır merdivenleri inerken aşağıdan bir uğultudur koptu. Taşlıktan, yukarı sofadan, odalardan kadınlar fırladı, kapılar açılıp kapandı. Çocuk ağlamaları başladı. Evvelâ uzun, büyük bir «maşallah!» avazı, bu ahşap evin penbe badanalı duvarlarını çınlattı, sonra birbiri ardı sıra sesler duyuldu:

—Arkası var —

— Kolumun altında sevimli bir kedi gibisiniz..
— Siz de sırtımda sıcak bir kürk gibisiniz!..

7 GÜN

Neşriyatı

En güzel Yılbaşı hediyesi

Eski şiir bahçeleri
Dünden Hatıralar
Elli Türk Büyüğü
Talât Paşa
Hususî hayatlarında hükümdarlar (2 cilt)
Napolyonun düşünceleri
Boğaziçi konuşuyor
Tombul teyze albümü

Dostlarınıza bu kitaplardan hediye ediniz

Hakikî Voronof...

Bayan — A... A... Nasıl olur?
Bay — Merak etmeyin. Bendeniz «GENÇLİK LOKANTASINDA» yemek yerim.
Adresini öğrenmek isterseniz: Beyazıt Marmara Sineması sırasındadır.

Fazla şişmanlığa karşı

RADYOKARBON

Mide ve Barsakların muntazam çalışmasını temin eder.
Bütün eczanelerde bulunur. Kutusu 70 kuruştur.

Ademi iktidar
VE BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI
HORMOBİN
Her eczanede bulunur. P.K. 1255
Reçete ile satılır.

NEVROZİN

Romatizma, baş, diş, nezle, nevralji, kırıklık

ve bütün ağrılorınızı keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir

Öksürük ve bronşiti
TURAL
Komprimeleri derhal geçirir.
Kutusu 35 kuruştur.

ARTIK BURUŞUKLUKLAR YOK!

Her sabah daha genç uyanınız. Hemen bu akşamdan Pembe renkteki Tokalon kremini kullanınız. Terkibinde meşhur bir cild mütehassısı tarafından keşfedilen ve "Biocel" tabir edilen hayret veren kıymetli gençlik unsuru vardır. Gündüzleri de yağsız beyaz renkteki Tokalon kremini kullanınız. Açık mesameleri sıklaştırır ve cilde açık ve kadife gibi yumuşak bir hal verir.

ESKİ ŞİİR BAHÇELERİ

Değerli Ressam Münif Fehim'in sanatkâr fırçasından doğan bu eser baştan başa renkli tablolarla süslüdür. Senenin en lüks eseri olan bu albümden kütüphanenizi mahrum etmeyiniz.

150 kuruş

YEDİGÜN NEŞRİYATI